

Adam Durak

"Celebrare la confermazione", Angelo Cecchinato, Padova 1987 : [recenzja]

Collectanea Theologica 60/4, 187-188

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wartości. Trzeba jednak przyznać, że jest nieco nieaktualna, zwłaszcza w warstwie ocen, ponieważ od jej wydania we Włoszech upłynęło 11 lat (*I teologi della liberazione*, Roma 1977), a ten krótki czas przyniósł oficjalne rozstrzygnięcia w tej kwestii w postaci dwóch dokumentów Kongregacji Nauki Wiary: *Instrukcję o niektórych aspektach «Teologii Wyzwolenia»* i *Instrukcję o chrześcijańskiej wolności i wyzwoleniu*, które pozwalają na dość jednoznaczną ocenę poglądów teologów zajmujących się teologią wyzwolenia. Skonfrontowanie poglądów teologów wyzwolenia z wymienionymi instrukcjami byłoby pełnym wprowadzeniem do zagadnień teologii wyzwolenia, wprowadzeniem wciąż potrzebnym.

ks. Janusz Królikowski, Gorlice

Angelo CECCHINATO, *Celebrare la confermazione*, Edizioni Messagero Padova, Padova 1987, s. 323.

W ostatnich dziesięciokach lat, szczególnie po dowartościowaniu soborowej nauki o Duchu Św., zaczęto na nowo studiować sakrament bierzmowania i to zarówno od strony historycznej, teologiczno-liturgicznej, jak i katechetyczno-duchowej. Szczególnie poza granicami naszego kraju ukazały się bardzo liczne artykuły i monograficzne opracowania na ten temat, chociażby takich znanych autorów jak: L. Bouyer, R. Falsini, P. Roger, E. Ruffini, A. M. Triacca i innych. Do tych studiów należy zaliczyć bardzo udaną i solidnie opracowaną książkę ks. A. Cecchinato, pt. *Celebrować sakrament bierzmowania*. Ukazała się ona w padewskiej serii *Caro salutis cardo*, która stara się gromadzić i popularyzować naukowe poszukiwania liturgiczno-pastoralne.

Książka ks. Cecchinato, powstała w trakcie jego studiów liturgicznych w Rzymie pod kierunkiem znanego nam już w Polsce prof. Triacca. Autor zawarł w tej książce jedynie tę część swojej pracy, która dotyczy aspektu celebracji sakramentu bierzmowania, a więc teologiczno-liturgicznego. Pozostałą część swojego studium autor zamierza wydać w osobnej pozycji.

Książka ks. Cecchinato podzielona jest na dwie części, a każda z nich zawiera po trzy rozdziały, z materiałem podzielonym na liczne paragrafy i punkty. Taki układ pracy ułatwia studiowanie całości materiału. Pierwsza część książki poświęcona jest aktualnej teologii sakramentu bierzmowania, autor zajmuje się w niej perspektywą historyczno-teologiczną tego sakramentu, jej wymiarem indywidualno-wspólnotowym i klasycznym wtajemniczenia chrześcijańskiego. Studiuje bierzmowanie w świetle działania Ducha Św. w całej historii zbawienia, nawiązując także do zapowiedzi mesjańskich darów Ducha Św. Przepomina, że udzielony w bierzmowaniu Duch Św. jest owocem Tajemnicy paschalnej. Szczególny akcent przy omawianiu wymiaru indywidualno-wspólnotowego autor stawia na bierzmowanie jako na sakrament dojrzałości chrześcijańskiej oraz na jego zasadniczą funkcję sakramentu wspólnoty eklezjalnej, w której każdy, czy biskup, czy bierzmowani, czy chrześni, pełni odpowiednią rolę. Omawiając sakrament bierzmowania w perspektywie celebracji wtajemniczenia chrześcijańskiego, opiera się on na solidnych podstawach tradycji liturgicznej, nauczaniu Soboru Watykańskiego II i wskazaniach zawartych w nowych księgach liturgicznych.

Druga część książki poświęcona jest systematyzacji zdobytych osiągnięć, badanych w kluczu teologiczno-liturgicznym. Autor dla osiągnięcia zamierzonego celu, jako uczeń prof. Triacca, posługuje się lansowanym przez swego profesora liturgicznym schematem: *mysterium — actio — vita*. Stąd cały pierwszy rozdział nawiązuje do zbawczych wydarzeń Starego i Nowego Testamentu oraz nawiązuje do tychże samych wydarzeń zbawczych, w perspektywie Kościoła i jego czasów eschatologicznych. Autor zwraca tu uwagę na relację: bierzmowanie—chrzest, zarówno w świetle rytu, teologii ascezy,

jak i uwarunkowania psychologicznego. Drugi rozdział tej części książki jest w moim odczuciu najbardziej interesujący i przynoszący ciekawe i zaskakujące rezultaty. Poświęcony jest on zagadnieniu uczestnictwa w celebracji sakramentu bierzmowania. Autor dzieli go na trzy charakterystyczne etapy: przygotowanie, celebracja i życie. Przygotowanie do przyjęcia sakramentu bierzmowania, jak stwierdza ks. Cecchinato, ma swoją konkretnie określoną strukturę. Nie jest to improwizacja. Opiera się ono o dobrze zaprogramowaną katechezę, doświadczenie wspólnoty Kościoła i chrześcijańskie życie jego członków. Celebracja sakramentu jest tu studiowana zarówno z punktu widzenia tego, kto w niej uczestniczy, jak i rzeczywistości, którą się celebryje. Omawiając je, autor nie pomija także celów i okoliczności celebracji sakramentu bierzmowania. Ostatni rozdział traktuje o ontologicznych, dynamicznych i eschatologicznych skutkach bierzmowania.

Książka ks. Cecchinato zainteresuje z pewnością wykładowców i studentów teologii, a zwłaszcza liturgiki. Jest to bardzo rzetelne i fachowe studium celebracji sakramentu bierzmowania. Niewątpliwie ubogaca ona w sposób zasadniczy i naukowy dotychczasową literaturę na ten temat. Bardzo przystępny język teologiczny i atrakcyjnie przeprowadzone dociekania teologiczno-liturgiczne w tej książce każą przypuszczać, że wykorzystana ona będzie także w duszpasterstwie, a szczególnie w katechezie liturgicznej, przygotowującej do celebracji sakramentu bierzmowania.

Adam Durak SDB, Warszawa-Łomianki

Peter BUBMANN, *Urklang der Zukunft. New Age und Musik*, Quell Verlag, Stuttgart 1988, s. 276.

Muzyka w życiu współczesnego, zwłaszcza młodego człowieka zajmuje wiele miejsca, a tym samym posiada ona niezaprzeczalny wpływ nie tylko na kształtowanie jego wrażliwości, lecz również na sposób postrzegania świata i na formowanie osobistej hierarchii wartości. Ze względu na jej rolę, wzmocnioną we współczesnej kulturze przez elektroniczne środki społecznego przekazu, muzyka staje się coraz częściej przedmiotem dociekań na gruncie różnorodnych dyscyplin, w tym także filozofii i teologii. W ostatnich zaś latach pojawiła się nowa przyczyna wzrostu tego zainteresowania. Jest nią ruch *New Age*, który nie tylko tworzy własny nurt w muzyce, ale też rozwija jej teorię, budowaną na podstawie ogólnych założeń „epoki wodnika”.

Popularność, jaką zdobywają idee nowej ery, rodzi w kręgach teologów mieszane odczucia — od akceptacji tej koncepcji do lęku o przyszłość Kościoła. Pojawiają się więc liczne publikacje próbujące krytycznie ocenić poglądy *New Age*. Jedną z nich jest książka Bubmanna, w której autor poddaje analizie poglądy czterech najbardziej reprezentatywnych teoretyków muzyki *New Age*, zmierzając do wydobycia z ich myśli kwestii relacji muzyki do wyzwolenia człowieka.

Pierwszym z omawianych autorów jest Sri Chinmoy, urodzony w 1931 r. w Indiach. Gdy miał lat 12 wstąpił on do ashramu, gdzie spędził 20 lat na intensywnej duchowej dyscyplinie i medytacji. W roku 1964 przybywa na Zachód, aby tu zakładać własne ośrodki medytacji. Sam czuje się także poetą, komponuje piosenki, zakłada centra muzyczne. Chinmoy próbuje powiązać religijność z teorią i praktyką muzyki. Dla niego muzyka jest psychicznym oświeceniem i religijną wypowiedzią duszy; jest wewnętrzną i uniwersalną mową Absolutu, który będąc stwórcą jest zarazem w stworzeniu, a w obu przypadkach chodzi o uniwersalną formę świadomości. Stąd przyznaje on muzyce jedynie wartości funkcjonalne, to znaczy, że jest ona dobra, jeżeli staje się elementem medytacji. Ocena teorii Chinmoy, zdaniem Bubmanna, jest niezwykle trudna, ponieważ w jej podstawach zawiera się